

Tantárgy neve: Élelmiszeripari gazdaságtan	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ../.. (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszáma: ... óra előadás és ... óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: például esetismertetések, tematikus prezentációk, üzemlátogatás, demonstrációs laboratóriumi gyakorlatok, terepi bemutatók, stb.	
A számonkérés módja: <u>koll.</u> /gyak. + <u>esettanulmány készítése</u> (önálló feladatként) Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: önálló projektfeladatok, számítási feladatok, tervezési feladatok, laboratóriumi gyakorlat előtti kis ZH, stb.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: Gazdaságtudományi ismeretek	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások A mezőgazdasági termékek feldolgozásának, tárolásának, tartósításának stb. egymásra épülő gazdasági rendszerének megismertetése a hallgatókkal, az adott gazdasági környezetben. Megismerik az élelmiszergazdaság szakágazati rendszerét, szabályozását, az ágazattal kapcsolatos marketing alapokat, fejlesztési lehetőségeket, innovációs trendeket. 1. hét: Az élelmiszeripar stratégiai jelentősége, szerepe, helye a nemzetgazdaságban. Iparági jellemzők. 2. hét: A hazai élelmiszeripar aktuális helyzete és kilátásai. Közgazdasági környezet, élelmiszer-politika 3. hét: A magyar élelmiszeripar helyzetének alakulása a rendszerváltásig és a rendszerváltás után 4. hét: Az élelmiszeripari szakágak, szakágazatok rendszere, fontosabb gazdasági mutatói 5. hét: Élelmiszeripari vállalatok stratégiai, stratégiai típusok, versenyképességi elméletek 6. hét: A hazai élelmiszergazdaság szabályozása és intézményi háttere 7. hét: Élelmiszeripari vállalatok gazdasági fontosabb gazdasági-pénzügyi mutatói, üzleti terv. 8. hét: Az élelmiszeripar helyzete és szabályozása az EU-ban. Élelmiszeripari logisztika 9. hét: Az élelmiszergazdaság fejlődésének nemzetközi vonatkozásai. Agrárpolitikai irányzatok 10. hét: Az élelmiszerbiztonság, termelés és feldolgozás kapcsolatrendszere (vertikális és horizontális integráció) 11. hét: Innováció az élelmiszeriparban 12. hét: A hazai élelmiszerkereskedelem helyzete, jellemzői. Az élelmiszer termékpálya jogi szabályozása 13. hét: Közösségi marketing és ennek hazai jellemzői. Nemzetközi és hazai kiállítások. KAM kódex. 14. hét: Piaci szerkezetek és piaci típusok	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok A tantárgynak nincs külön gyakorlati modulja, viszont a hallgatóknak esettanulmányt kell készíteniük egy élelmiszeripari vállalkozás fontosabb gazdasági jellemzőiről	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) 1. Hajdú I.né-Lakner Z. (1999): Az élelmiszeripar gazdaságtana. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest. -250 p. ISBN 978-90-8686-115-6 2. 2. Lakner Z.-Gulyás M. (2004): Élelmiszergazdasági beruházások tervezése és előkészítése. Környezet és	

Fejlesztés Kiadó. Budapest. 1-246 p. ISBN 963 9179 124 3. Berszán G.-Várszegi T.(2000): Agrárgazdasági élelmiszer-előállító üzem. Agroinform Kiad. Bp. 1-300 p. ISBN 963 502 7265 4. A témához kapcsolódó szakmai kiadványok: Élelmészeti Ipar (ISSN 0013-5909), Élelmiszer FMCG szaklap (ISSN 1217-7393), Progresszív magazin (ISSN 1417-1147) 5. FoodDrinkEurope (2014): Data & Trends of the European Food and Drink Industry. Brussels.
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<i>Javasolt a ténylegesen vállalható, tematika alapján elvileg garantálható deskriptorok megjelölése.</i> a) tudás: – Rendelkezik az élelmiszeripar területén alkalmazható menedzsmentismeretekkel a gazdálkodó egység méretétől (családi gazdaság, iparszerű gazdálkodás) függetlenül. – Ismeri az élelmiszer-ipari ágazatot működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó jogszabályi hátteret. b) képesség: – Képes az élelmiszeripar területén működő vállalkozások, vállalatok, termelőüzemek, valamint közép- és kisvállalkozások (KKV-k) mérnöki szintű irányítására, ellenőrzésére és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a minőségbiztosítási, minőség szabályozási és környezetvédelmi előírásokat is. – Képes az élelmiszerlánc szereplőinek viselkedését, intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és munkája során felhasználni. c) attitűd: – A szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá, kezdeményező, fogékony az újdonságokra, váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését. d) autonómia és felelősség: – Felelősségtudata a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Buzás Ferenc tud. munkatárs, PhD,
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): nincs
Évközi ellenőrzés módja (pl. 1 db évközi zárthelyi dolgozat):
Az esettanulmány készítésének folyamatában – eseti jelleggel
Számonkérés módszereinek részletei (pl. szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli, gyakorlati jegy, megajánlott jegy, stb.):
Az írásbeli vizsga 70%-ban az elkészített esettanulmány 30%-ban számít a végső jegyben.
Az aláírás megszerzésének feltételei (pl. jegyzőkönyv, tanulmány, tervezési feladat dokumentációja, stb.):
Esettanulmány leadása.
Vizsgakérdések, tételsor:
1. Az élelmiszeripar stratégiai és nemzetgazdasági jelentősége (mutatószámok jellemzése) 2. A hazai élelmiszeripar fontosabb nemzetgazdasági mutatói (termelési érték, foglalkoztatottság, beruházás, létszám, kereskedelem) 3. A hazai élelmiszeripar aktuális helyzete és kilátásai SWOT elemzés tükrében 4. Kis- és közepes vállalkozások jellemzői, besorolásuk szempontjai. A hazai élelmiszeripari

- vállalkozások fontosabb jellemzői.
5. Élelmiszeripari vállalkozások fontosabb gazdasági mutatói és üzleti tervezése
 6. Az élelmiszeripar szerkezete (nemzetgazdasági besorolás), szakágazati rendszere. A szakágazatok részesedése az iparág BTÉ-éből,
 7. A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR rendszer és ennek élelmiszeripari vonatkozásai. Élelmiszerlánc-felügyelet)
 8. Élelmiszeripari vállalatok fontosabb gazdasági és üzleti jellemzői (ld. esettanulmány)
 9. Az élelmiszeripar versenyképessége, versenyképességi elméletek (komparatív- és kompetitív előnyök).
 10. A hazai élelmiszergazdaság szabályozása és intézményi háttere.
 11. Az agrár-élelmiszeripari termékek külkereskedelme, az exportot befolyásoló tényezők (országtól függő- és független tényezők), export-import arányok
 12. Az élelmiszergazdaság hazai és nemzetközi szakmai szervezetei, hivatali intézmények.
 13. Az agrár-élelmiszerpiac szabályozása, intézményi háttere (államtitkárságok, intézmények, feladatkörök, kiemelt szakmai- és felelősségi területek).
 14. Az agrárpiaci rendtartás keretében felhasznált eszközök (intézményes árak, kínálati szabályozók)
 15. Az élelmiszergazdaság fejlődésének nemzetközi vonatkozásai. Agrárpolitikai irányzatok
 16. Globális fejlődési tendenciák az élelmiszergazdaságban.
 17. Az élelmiszergazdaság fejlődésének hazai tendenciái. Privatizáció és az uniós csatlakozás.
 18. Az EU élelmiszergazdaságának szabályozása. (Támogatási típusok, NON-Annex rendszer).
 19. Az élelmiszerbiztonság, termelés és feldolgozás kapcsolatrendszere (vertikális és horizontális integráció)
 20. A termékértékesítés szabályozása, vevői elégedettség értékelése)
 21. Az élelmiszeripari termékek piacát befolyásoló tényezők (fogyasztás, népesség, kereslet stb.).
 22. Az élelmiszerkereskedelem alakulása, kereskedelmi típusok és ezek jellemzői
 23. Az árképzés célja és módszerei.
 24. Az élelmiszeripar és kereskedelem kapcsolatrendszere.
 25. Közösségi marketing és ennek hazai jellemzői. Nemzetközi és hazai kiállítások. KAM kódex. Vásári bemutatkozás tervezése.
 26. Hungarikumok, védjegyek, földrajzi árujelzők a hazai élelmiszeriparban.
 27. Piaci szerkezetek és piaci típusok (tökéletes verseny, monopólium, oligopólium, monop. verseny).
 28. Az élelmiszeripari innováció helyzete az EU-ban és Magyarországon.
 29. Innovációs programok és szervezetek a hazai élelmiszergazdaságban.
 30. Élelmiszeripari logisztika és ellátási lánc menedzsment
 31. Az élelmiszer termékpálya jogi szabályozása; Jogi keretek (2005 évi törv. a kereskedelemről) 2009. évi törv. a tisztességtelen forgalmazói magatartásról, 2012. évi törv. módosítás.